

Regeringens proposition

1980/81: 121

om ändring i lagen (1961: 372) om bensinskatt, m. m.;

beslutad den 29 januari 1981.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga de förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

ROLF WIRTÉN

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att förordningen (1964: 352) om gasolskatt slopas och att gasol i stället läggs till de varor som är skattepliktiga enligt lagen (1961: 372) om bensinskatt. Detta innebär bl. a. att skattskyldigheten för gasol flyttas över från de enskilda ägarna av gasoldrivna motorfordon till tillverkare, importörer och vissa förbrukare av gasol. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 1981.

1 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1961: 372) om bensinskatt

Härigenom föreskrivs att 1 och 2 §§ samt 7 § 1 mom. lagen (1961: 372) om bensinskatt¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Till staten skall enligt bestämmelserna i denna lag erläggas särskild skatt (bensinskatt) för

a) bensin, *annan än* kemiskt ren bensin, *ävensom* andra motorbränslen, som *innehålla* minst 70 viktprocent bensin (ur tulltaxenummer 27.10); *samt*

b) metylalkohol (metanol), etylalkohol (etanol), *propylalkohol*, *isopropylalkohol* och andra än under a) avsedda blandningar, som *innehålla sådana alkoholer* (ur tulltaxenummer 22.08, 29.04 och 38.19), allt under förutsättning att varorna *äro* avsedda för användning till motordrift (motoralkohol).

Skatt skall dock *icke* utgå för mineraloljeprodukt, som *införes* till riket för att vid oljeraffinaderi användas uteslutande *såsom* råvara vid tillverkning av bensin. Skatt skall *ej* heller utgå för bensin, som är avsedd för annat ändamål än motordrift, eller motoralkohol, när varan *tillhandahålles* i särskild *förpackning* om högst en liter.

Föreslagen lydelse

1 §

Till staten skall enligt bestämmelserna i denna lag erläggas särskild skatt (bensinskatt) för

a) bensin, *utom* kemiskt ren bensin, *och* andra motorbränslen, som *innehåller* minst 70 viktprocent bensin (ur tulltaxenummer 27.10);

b) metylalkohol (metanol), etylalkohol (etanol) *och* *högre alkoholer*, *etrar av metanol och etanol samt* andra än under a) avsedda blandningar, som *innehåller sådan alkohol eller eter* (ur tulltaxenummer 22.08, 29.04, 29.08 och 38.19), allt under förutsättning att varorna *är* avsedda för användning till motordrift (motoralkohol); *samt*

c) *gasol*, *varmed avses* varor som *helt eller till huvudsaklig del består av petroleumgaser eller andra gasformiga kolväten och som har kondenserats till vätska* (ur tulltaxenummer 27.11 och 38.19).

Skatt skall dock *inte* utgå för mineraloljeprodukter, som *införs* till landet för att vid oljeraffinaderier användas uteslutande som råvara vid tillverkning av bensin. Skatt skall *inte* heller utgå för bensin, som är avsedd för annat ändamål än motordrift, eller för motoralkohol, när varorna *tillhandahålls* i särskilda *förpackningar* om högst en liter. *Vidare skall skatt inte utgå för gasol som med hänsyn till försäljningsform, kvantitet eller förpackning har karaktär av butiksvara.*

¹ Lagen omtryckt 1975: 274. Senaste lydelse av lagens rubrik 1975: 274.

Nuvarande lydelse

Vad i denna lag stadgas om bensin skall hava avseende å samtliga i första stycket angivna skattepliktiga varuslag.

Föreslagen lydelse

Bestämmelserna i denna lag om bensin gäller, om annat inte sägs, samtliga de varuslag som är skattepliktiga enligt första stycket.

2 §²

Skatten utgår med en krona tretton öre per liter. För metanol, etanol, propylalkohol och isopropylalkohol utgår dock skatten med trettonio öre per liter. Ingår alkohol som nu har sagts i blandning som avses i 1 § första stycket a) eller b) utgår skatten för den inblandade alkoholen med trettonio öre per liter och med en krona tretton öre per liter för blandningen i övrigt.

Skatten beräknas efter varans fakturerade volym. I denna skall dock *icke* inräknas smörjolja som tillsatts bensin för motordrift. Kan skatten *icke* beräknas på sådant sätt eller sker faktureringen *annorledes* än enligt vedertagna grunder, äger beskattningsmyndigheten fastställa grunder för beräkning av volymen.

Skatten utgår med 1 krona 13 öre per liter, om annat inte sägs i andra eller tredje stycket.

För metanol, etanol och högre alkoholer samt för etrar av metanol och etanol utgår skatten med 39 öre per liter. Ingår sådan alkohol eller eter i en sådan blandning som avses i 1 § första stycket a) eller b) utgår skatten för den inblandade alkoholen eller etern med 39 öre per liter och med 1 krona 13 öre per liter för blandningen i övrigt.

För gasol utgår skatten med 29 öre per liter.

Skatten beräknas efter varans fakturerade volym. I denna skall dock *inte* inräknas smörjolja som har tillsatts bensin för motordrift. Kan skatten *inte* beräknas på sådant sätt eller sker faktureringen *inte* enligt vedertagna grunder, får beskattningsmyndigheten fastställa grunder för beräkning av volymen.

7 §

1 m o m. I deklaration *må* avdrag göras för bensin, som

a) förvärvats för återförsäljning eller förbrukning i egen rörelse och för vilken skattskyldighet tidigare inträtt,

b) återtagits i samband med återgång av köp,

c) förbrukats eller försålts för förbrukning för framdrivande av tåg eller fordon å järnväg,

d) förbrukats eller försålts för förbrukning för framdrivande av luftfartyg, härunder inbegripet start av icke motordrivet flygplan, eller för varmkörning eller provkörning av luftfartygs motor,

e) förbrukats eller försålts för förbrukning, i samband med fabriksmässig tillverkning av motorer, för avprovning av motorer å provbädd eller å annan dylik anordning utan att transportmedel därvid framföres,

f) förbrukats eller försålts för förbrukning för annat tekniskt än-

1 m o m. I deklaration *får* avdrag göras för bensin, som *har*

f) förbrukats eller försålts för förbrukning för annat tekniskt än-

²Senaste lydelse 1980: 1084.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

ändamål än motordrift dock ej för framställning av vara som är lämpad eller avsedd för motordrift eller förpackats eller försålts för att förpackas i sådan särskild förpackning om högst en liter som avses i 1 § andra stycket.

g) av den skattskyldige eller för hans räkning utförts ur riket eller förts till svensk frihamn för annat ändamål än att förbrukas där,

h) försålts med förlust för den skattskyldige, i den mån förlusten hänförs sig till bristande betalning från köpare.

i) förbrukats eller försålts för förbrukning vid produktion av skattepliktig elektrisk kraft.

mål än motordrift, om annat inte framgår av andra stycket.

Avdrag enligt första stycket f) får inte göras för

1. bensen som har använts för framställning av vara som är lämpad eller avsedd för motordrift,

2. bensen som avses i 1 § första stycket a) och som är avsedd för annat ändamål än motordrift, eller motoralkohol, när varan har förpackats eller försålts för att förpackas i särskild förpackning om högst en liter,

3. gasol som med hänsyn till försäljningsform, kvantitet eller förpackning har karaktär av butiksvara.

Har skattskyldighet inträtt för en vara som avses i andra stycket 2 eller 3 får avdrag ändå göras enligt första stycket f).

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1981, då förordningen (1964: 352) om gasolskatt upphör att gälla.

Den som vid utgången av juni 1981 är skattskyldig enligt den upphävda förordningen skall lämna deklaration enligt denna för den beskattningsperiod som går till ända den 30 juni 1981.

Den upphävda förordningen tillämpas fortfarande i fråga om förhållanden som hänförs sig till tiden före den 1 juli 1981.

2 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1957: 262) om allmän energiskatt

Härigenom föreskrivs att 4 och 5 §§ lagen (1957: 262) om allmän energiskatt¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

I denna lag avses med bensen *samtliga i 1 § förordningen om bensinskatt angivna* skattepliktiga varuslag och med gasol vara, för vilken skatt skall erläggas enligt förordningen om gasolskatt. Bestämmelserna i nämnda förordningar skola, där ej annat följer av 5 §, äga motsvarande tillämpning jämväl å allmän energiskatt å bensen och gasol.

I denna lag avses med bensen *varor som är skattepliktiga enligt 1 § första stycket a) och b) lagen (1961: 372) om bensinskatt* och med gasol vara *som anges i 1 § första stycket c) nämnda lag*. Bestämmelserna i den lagen skall, om inte annat följer av 5 §, tillämpas även på allmän energiskatt på bensen och gasol.

5 §²

Energiskatt utgår på bensen, utom i fall som avses i andra stycket, med 34 öre per liter och på gasol med 53 öre per liter. *I fråga om buss, vars tjänstevikt överstiger tretusen kilogram, skall skatten på gasol dock utgå med 48 öre per liter.*

Energiskatt utgår på bensen, utom i fall som avses i andra stycket, med 34 öre per liter och på gasol med 53 öre per liter.

För bensen, som används för framställning av stadsgas, skall skatten utgå med 1,6 öre per liter. I fråga om energiskatt på sådan bensen skall i övrigt gälla vad i denna lag stadgas om andra bränslen än bensen och gasol.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1981.

Den som vid utgången av juni 1981 är skattskyldig enligt förordningen (1964: 352) om gasolskatt skall lämna deklaration för allmän energiskatt för den beskattningsperiod som går till ända den 30 juni 1981 enligt de äldre bestämmelserna.

De äldre bestämmelserna tillämpas fortfarande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före den 1 juli 1981.

¹ Lagen omtryckt 1975: 272. Senaste lydelse av lagens rubrik 1975: 272.

² Senaste lydelse 1980: 677.

BUDGETDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1981-01-29

Närvarande: statsministern Fälldin, ordförande, och statsråden Ullsten, Bohman, Wikström, Friggebo, Mogård, Åsling, Söder, Krönmark, Burenstam Linder, Johansson, Wirtén, Holm, Andersson, Boo, Winberg, Adelsohn, Danell, Petri, Eliasson

Föredragande: statsrådet Wirtén

Proposition om ändring i lagen (1961: 372) om bensinskatt, m. m.

1 Inledning

Skatt på gasol som används för drift av vissa motorfordon tas f. n. ut enligt förordningen (1964: 352) om gasolskatt (gasolskatteförordningen) och lagen (1957: 262) om allmän energiskatt (energiskattelagen). Skattskyldig till gasolskatt är den enskilde fordonsägaren. I prop. 1978/79: 115 bilaga 4, som bl. a. innehöll förslag om höjning av skatterna på bensen och gasol, uttalade min företrädare bl. a. att det kunde finnas anledning att lägga fram förslag till ändrade bestämmelser på denna punkt, om antalet gasoldrivna fordon i landet skulle öka kraftigt.

Under hösten 1980 upprättades inom budgetdepartementet en promemoria, Ds B 1980: 12 Omläggning av gasolbeskattningen, som behandlar möjligheterna att ta ut skatten på gasol i en annan ordning än den som nu gäller. I promemorian föreslås att skattskyldigheten i stället skall läggas på tillverkare, importörer och vissa registrerade förbrukare efter förebild av lagen (1961: 372) om bensinskatt (bensinskattelagen). Författningsförslag, som innebär bl. a. att den nuvarande gasolskatteförordningen upphävs och en ny lag om gasolskatt införs, har upprättats.

Promemorian, som också innehåller en redogörelse för gällande bestämmelser om gasol- och bensinbeskattningen bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga 1*.

Promemorian har remissbehandlats. Yttranden över promemorian har avgetts av riksskatteverket (RSV), generaltullstyrelsen (GTS), kammarrätten i Stockholm, punktskatteutredningen (PU), vägtrafikskatteutredningen

(VU), Lantbrukarnas riksförbund (LRF), Motorbranschens riksförbund, Svenska petroleum institutet (SPI), Svenska taxiförbundet, Svenska åkeriförbundet, Sveriges bilindustri- och bilgrossistförening samt Sveriges industriförbund. LRF har såsom sitt yttrande hänvisat till ett utlåtande av Lantbrukarnas skattedelegation.

En sammanställning över remissyttrandena bör fogas till protokollet som *bilaga 2*.

2 Föredragandens överväganden

Den gällande ordningen för uttag av gasolskatt, enligt vilken de enskilda fordonsägarna är skattskyldiga, är anpassad till ett litet gasolfordonsbestånd i landet. Hittills har också detta varit förhållandet. I den ovan nämnda departementspromemorian sägs emellertid att en del uppgifter tyder på att antalet skattskyldiga och antalet gasoldrivna fordon i landet inom en nära framtid kan komma att öka avsevärt. Redan nu torde enligt promemorian åtskilliga gasoldrivna fordon framföras utan att gasolskatt erläggs. Det har därför funnits anledning att undersöka vilka andra möjligheter till uttag av gasolskatt som står till buds. Jag får härvid hänvisa till det nyss nämnda uttalandet i prop. 1978/79: 115 bilaga 4.

I departementspromemorian diskuteras möjligheterna att beskatta gasolen genom att ta ut en förhöjd fordonsskatt för de fordon som kan drivas med gasol eller genom att göra sådana fordon kilometerskattepliktiga. Av olika skäl avvisas dessa alternativ i promemorian. I stället föreslås att tillverkare, importörer och vissa förbrukare skall vara skattskyldiga för gasolskatt på samma sätt som gäller i fråga om bensinskatten.

Med något undantag har remissinstanserna ansett att en reform enligt de föreslagna principerna nu bör genomföras. Även jag ansluter mig till denna mening.

Departementspromemorian innehåller ett förslag till en ny lag om gasolskatt som är avsedd att ersätta den nu gällande gasolskatteförordningen. Därutöver föreslås en mindre ändring i energiskattelagen i fråga om den energiskatt som f. n. utgår på gasol som omfattas av gasolskatteförordningen. RSV har ifrågasatt om det finns skäl att ta ut både gasolskatt och energiskatt på gasol, eftersom gasolskatten inte längre är specialdestinerad till vägväsendet. RSV har dessutom framhållit att det ur administrativ synpunkt skulle vara till fördel om skatterna för gasol, liksom även för bensin, sammanfördes till en skatt.

PU har tagit fasta på den nära överensstämmelsen mellan den föreslagna lagen om gasolskatt och den gällande bensinskattelagen. Enligt PU:s mening bör man i stället för att införa en ny lag om gasolskatt sträva efter att inordna den skattepliktiga gasolen i bensinskattelagen. Detta skulle enligt PU bl. a. medföra en administrativ lättnad för såväl de skattskyldiga som beskattningsmyndigheten.

För egen del får jag anföra följande.

Jag instämmer med RSV om att skatterna på bensin och gasol borde kunna arbetas in i energiskatten sedan specialdestineringen av skatterna slopats. Frågan kompliceras dock av att kompensation i olika former i vissa fall utgår för den bensinskatt som betalas för bensin som förbrukas på annat sätt än i fordon som framförs på allmänna vägar. Inom regeringskansliet övervägs f. n. vilka effekter den slopade specialdestineringen och den alltmer ökade vikten av att hushålla med energi skall få på dessa kompensationer. Innan dessa överväganden har slutförts är jag inte beredd att föreslå att den allmänna energiskatten läggs samman med de särskilda skatterna på bensin resp. gasol.

Däremot anser jag att PU:s förslag att inordna gasolen i bensinskattelagen har många fördelar. Det är en enkel och naturlig åtgärd att ta upp även gasol i det varusortiment som nu omfattas av bensinskattelagen. Tillverkare och importörer av gasol torde också vara tillverkare och importörer av bensin och därför redan skattskyldiga till bensinskatt. Neutralitetsskäl talar för att gasol får en liknande behandling i beskattningshänseende som övriga bränsleslag i bensinskattelagen.

Jag förordar därför att reformen genomförs på det sättet att bensinskattelagen ändras till att avse även gasol. I 1 § första stycket bensinskattelagen bör gasol tas upp som en skattepliktig vara. Detta innebär att bensinskatt i princip kommer att utgå på all gasol oavsett användningsområde. Genom avdragsbestämmelserna i 7 § görs emellertid samtidigt gasol som används för andra ändamål än drift av motorfordon skattefri.

Grundtanken med den nuvarande gasolskatten är att endast gasol som används för drift av vissa motordrivna fordon skall beskattas. Denna princip bör inte ändras. Jag är därför inte beredd att nu föreslå någon väsentlig utvidgning av beskattningsområdet.

En viss utvidgning av beskattningsområdet blir dock följden. F. n. utgår nämligen inte gasolskatt för gasol som används för drift av traktorer klass II (s. k. jordbrukstraktorer), oregistrerade motorredskap, avställda fordon, fordon som får brukas med stöd av vissa närmare angivna licenser och tillstånd samt fordon som på vissa grunder är befriade från vägtrafikskatt, t. ex. vissa handikappfordon. Användningen av gasol i fordon av dessa slag torde vara obetydlig, varför en utvidgning av beskattningsområdet till att omfatta även sådan gasol knappast har någon praktisk betydelse. Att såsom någon remissinstans har föreslagit införa särskilda bestämmelser om kompensation för erlagd skatt på gasol för t. ex. lantbrukets traktorer anser jag inte befogat.

I departementspromemorian har, för att i största möjliga utsträckning undvika att de som tillverkar gasol för andra ändamål än motorfordonsdrift klassificeras som skattskyldiga tillverkare, föreslagits att det skattepliktiga varuområdet begränsas till varor som helt eller till huvudsaklig del består av petroleumgaser och som har kondenserats till vätska. Hänvisningen i nu

gällande gasolskatteförfordning till tulltaxan har föreslagits slopad. GTS har emellertid påpekat att det föreslagna varuområdet i onödan skulle omfatta vissa av industrins råvaror enligt tulltaxenummer 29.01. GTS har därför föreslagit att det skattepliktiga varuområdet ytterligare begränsas till varor enligt tulltaxenummer 27.11 och 38.19. GTS förslag bör enligt min mening följas.

I departementspromemorian har vidare föreslagits att sådan gasol som är skattepliktig enligt lagen (1968: 430) om mervärdesskatt (mervärdesskattelagen) skall undantas från särskild gasolskatt. Av 8 § 4 och fjärde stycket av anvisningarna till 8 § mervärdesskattelagen framgår att gasol är skattepliktig om den med hänsyn till försäljningsform, kvantitet eller förpackning har karaktär av butiksvara. Riksskattenämnden har i en bindande förklaring uttalat att gasol i flaskor t. o. m. 45 kg utgör butiksvara och därmed är skattepliktig.

Jag anser att det i promemorian föreslagna undantaget för sådan gasol som är mervärdesskattepliktig är praktiskt. Det förefaller osannolikt att sådan gasol används till motorfordonsdrift med hänsyn till att den betingar ett avsevärt högre pris än annan gasol, även om mervärdesskatten räknas bort. I 1 § andra stycket bensinskattelagen bör därför anges att gasol som med hänsyn till försäljningsform, kvantitet eller förpackning har karaktär av butiksvara skall vara undantagen från skatteplikt. Bestämmelsen bör självfallet tillämpas på samma sätt som den motsvarande bestämmelsen i mervärdesskattelagen.

Riksdagen har beslutat att skatteuttaget på gasol tills vidare skall stå i viss relation till skatteuttaget på bensen (prop. 1978/79: 115 bilaga 4, SkU 1978/79: 44. rskr 1978/79: 430). I förhållande till vad som nu gäller bör därför endast den ändringen göras att den lägre skattesatsen för gasol som används till tyngre bussar slopas. Skatten bör således enhetligt bestämmas till 29 öre per liter. Som grund för skatteberäkningen bör, som har anförts i promemorian, läggas varans fakturerade volym.

För att så långt det är möjligt göra beskattningsformerna enhetliga för bensen och gasol bör så få särbestämmelser om gasol som möjligt införas i lagen. Endast när det gäller tillåtna avdrag enligt 7 § 1 mom. bensinskattelagen behöver enligt min mening vissa ändringar göras.

Enligt den gällande lydelsen av 7 § 1 mom. f) får avdrag i deklarationen göras för bensen, som har förbrukats eller försålts för förbrukning för annat tekniskt ändamål än motordrift, dock inte för framställning av vara som är lämpad eller avsedd för motordrift eller som har förpackats eller försålts för att förpackas i sådan särskild förpackning om högst en liter som avses i 1 § andra stycket. Genom bestämmelsen i 1 § tredje stycket gäller detta även motoralkohol. Skälet till inskränkningen i avdragsrätten för bränsle i sådana förpackningar är att någon skatt inte utgår för en sådan vara.

Genom att bensinskattelagen ändras till att avse även gasol blir avdragsreglerna i 7 § 1 mom. i princip tillämpliga också på gasol. Sådan gasol som

enligt det föreslagna tillägget till 1 § andra stycket skall vara skattefri bör självfallet, liksom sådan bensin som enligt samma stycke är fri från skatt, undantas från avdragsrätten enligt 7 § 1 mom. f), även om den kan anses ha förbrukats eller försålts för förbrukning för annat tekniskt ändamål än motordrift.

För överskådlighetens skull bör samtliga undantag till avdragsrätten enligt 7 § 1 mom. f) sammanföras till ett nytt andra stycke till 7 § 1 mom.

När det gäller gasol har dock RSV påpekat att avdragsbestämmelserna måste kompletteras så att det blir möjligt för registrerade företag att fylla gasol på flaskor så att gasolen blir skattefri enligt det nyss föreslagna tillägget till 1 § andra stycket, utan att skatt utgår för det ianspråktagande som påfyllningen utgår. Detta resultat kan uppnås på det sättet att, om skatt skulle utgå på grund av ianspråktagandet, avdrag samtidigt medges enligt ett nytt tredje stycke till 7 § 1 mom. Bestämmelserna om bensin som är avsedd för andra ändamål än motordrift och motoralkoholer i förpackningar om högst en liter bör, för att undvika missförstånd, utformas på motsvarande sätt.

Jag föreslår därför att 7 § 1 mom. bensinskattelagen ändras på det sätt jag nu har angett.

Innan jag lämnar bensinskattelagen vill jag ta upp ytterligare en fråga som avser motoralkoholer.

Enligt 1 § första stycket b) utgår bensinskatt för metylalkohol (metanol), etylalkohol (etanol), propylalkohol, isopropylalkohol och andra än under a) avsedda blandningar, som innehåller sådana alkoholer (ur tulltaxenummer 22.08, 29.04 och 38.19), allt under förutsättning att varorna är avsedda för användning till motordrift. Dessa varor kallas med ett gemensamt namn motoralkohol. För alkoholen utgår skatten enligt 2 § med 39 öre per liter. Ingår en sådan alkohol i en sådan blandning som avses i 1 § första stycket a) eller b) utgår skatten för den inblandade alkoholen med 39 öre per liter och med 1 krona 13 öre per liter för blandningen i övrigt.

Vid sidan av de nu nämnda alkoholerna används i liten utsträckning även andra alkoholer, vilka liksom propylalkohol och isopropylalkohol är högre alkoholer än metanol och etanol. Även derivat av metanol och etanol av typ etrar kan komma till användning. Dessa alkoholer och etrar tillsätts bl. a. för att förbättra blandbarheten med bensinkolväten och öka toleransen mot vattenstörningar.

Även dessa alkoholer och etrar bör beskattas som motoralkohol. Detta kan enklast uppnås genom en ändring av 1 § första stycket b) samt i det nuvarande första stycket av 2 § bensinskattelagen. Uttrycket motoralkohol bör även i fortsättningen användas som beteckning på de varor som anges i 1 § första stycket b) bensinskattelagen.

Utöver de ändringar i bensinskattelagen som jag nu har berört krävs vissa ändringar i energiskattelagen.

I 4 § energiskattelagen bör anges att med bensin avses de varuslag som

är skattepliktiga enligt 1 § första stycket a) och b) bensinskattelagen och att med gasol avses vara som anges i 1 § första stycket c) bensinskattelagen.

Den i 5 § energiskattelagen angivna särskilda skattesatsen för tyngre bussar bör, i likhet med vad jag har förordat i fråga om bensinskatten på gasol, slopas.

Enligt nuvarande gasolskatteförordning är varje kalenderkvartal beskattningsperiod. Det är lämpligt att de nya reglerna träder i kraft vid utgången av ett sådant kvartal. Jag anser att de nya reglerna bör träda i kraft den 1 juli 1981.

Med hänsyn till de nu genomgångna lagstiftningsfrågornas beskaffenhet är det enligt min mening inte motiverat att inhämta lagrådets yttrande över lagförslagen.

3 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att antaga inom budgetdepartementet upprättade förslag till

1. lag om ändring i lagen (1961: 372) om bensinskatt,
2. lag om ändring i lagen (1957: 262) om allmän energiskatt.

4 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga de förslag som föredraganden har lagt fram.

BUDGET-
DEPARTEMENTET

OMLÄGGNING AV GASOLBESKATTNINGEN

1 INLEDNING

Under senare tid har gasol fått en ökad användning som motorbränsle. Antalet motorfordon, som kan drivas med gasol ökar. Enligt gällande beskattningsbestämmelser är det den enskilde fordonsägaren som är skattskyldig till gasolskatt under det att tillverkaren/försäljaren är skattskyldig när det gäller bensin och motorbrännolja. I prop. 1978/79:115 bilaga 4, som bl.a. innehöll förslag om höjning av skatterna på bensin och gasol, uttalade föredragande statsrådet bl.a. följande.

Jag vill i detta sammanhang erinra om att det enligt gällande bestämmelser är fordonsägaren som är skattskyldig till gasolskatt. Detta förhållande utgör f.n. inget problem, då endast ett fåtal fordon är inrättade för gasol-drift. Skulle antalet sådana fordon öka kraftigt, uppstår givetvis praktiska olägenheter med ett stort antal skattskyldiga. Det kan då finnas anledning att återkomma med förslag till ändrade bestämmelser på denna punkt.

I det följande diskuteras förutsättningarna för att gå över till ett annat beskattningssystem och hur detta bör vara utformat.

2 GÄLLANDE BESTÄMMELSER M.M.

Den särskilda beskattningen av gasol regleras i förordningen (1964:352) om gasolskatt (ändrad senast 1974:863), gasolskatteförordningen, och kungörelsen (1964:353) med tillämpningsföreskrifter till förordningen om gasolskatt (ändrad senast 1969:304), gasolskattekungörelsen. Vidare är lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning (ändrad senast 1979:177), förfarandelagen, tillämplig på gasolskatten. Tillämpningsföreskrifter har meddelats i kontrollstyrelsens cirkulär den 29 juni 1964 angående gasolskatt. Föreskrifterna gäller fortfarande.

I det följande beskrivs huvuddragen av regelsystemet. Där inte annat anges avser paragrafhänvisningarna gasolskatteförordningen.

Under beteckningen gasol har sammanförts vissa gasformiga drivmedel för motorfordon. Gasol är skattepliktig om den används för drift av motor i motorfordon, traktor klass I eller registrerat motorredskap. Som förutsättning för skatteplikten anges dessutom att fordonet skall vara upptaget i bilregistret och inte vara avställt eller att fordonet får brukas enligt vissa närmare angivna licenser eller tillstånd. Gasol som används till fordon som på vissa grunder är undantagna från vägtrafikskatteplikt är inte skattepliktig (1 §).

Skattskyldig är det gasoldrivna fordonets ägare, varmed förstås den som är eller bör vara antecknad i bilregistret som ägare eller den som är ägare av fordon som får brukas med stöd av de ovan nämnda licenserna eller tillstånden. Skattskyldigheten inträder då gasol fylls på bränsletank i motorfordon eller då gasolfylld bränsletank tillförs motorfordonet (3 §).

Riksskatteverket (RSV), tidigare kontrollstyrelsen, är beskattningsmyndighet vad gäller gasolskatten (2 §). Den skattskyldige skall vara registrerad hos RSV (4 §) och deklarerera (6 §) och erlägga skatten till verket (25 § förfarandelagen). Beskattningsperioden är kalenderkvartal, om inte verket föreskriver annat. Deklarationen skall i normalfallet ges in inom en månad efter kvartalets utgång (6 §). Skatten skall samtidigt betalas (26 § förfarandelagen).

Skatten beräknas efter volymen av den till vätska kondenserade gasen (5 §). I praktiken torde detta innebära den inköpta volymen. Möjlighet finns till avdrag för gasol

som i någon omfattning används för drift av tippnings- eller lastningsanordningar eller i övrigt för andra ändamål än framförande av fordonen (7 §).

Vissa kontroll- och ansvarsföreskrifter har meddelats (8 - 12 §§ samt 1 och 2 §§ gasolskattekungörelsen). Tillämpningsföreskrifter får meddelas av regeringen (14 §) eller RSV (3 § gasolskattekungörelsen).

Gasolskatten utgår f.n. med 22 öre per liter i fråga om bussar vars tjänstevikt överstiger 3 ton och med 29 öre per liter i fråga om övriga fordon (5 §). Dessutom utgår för gasol allmän energiskatt enligt samma grunder som den särskilda gasolskatten. Den allmänna energiskatten för gasol utgör i fråga om bussar vars tjänstevikt överstiger 3 ton 34 öre per liter och i fråga om övriga fordon 39 öre per liter (1, 4 och 5 §§ lagen (1957:262) om allmän energiskatt). Skattebelastningen för gasol utgör således nu sammanlagt 56 resp. 68 öre per liter beroende på till vilken typ av fordon det används.

Mervärdeskatt utgår i princip inte på gasol. Denna skattefrihet gäller dock inte om gasolen med hänsyn till försäljningsform, kvantitet eller förpackning har karaktär av butiksvara (8 § 4 samt fjärde stycket av anvisningarna till 8 § lagen (1968:430) om mervärdeskatt). Riksskattenämnden har uttalat att gasol i flaskor t.o.m. 45 kg utgör butiksvara och därmed skattepliktig vara (RSN 1969:88.2).

I proposition till riksdagen (prop. 1978/79:115 bilaga 4) har föredragande statsrådet uttalat att relationen mellan gällande skatte- och avgiftsuttag på bensin och gasol i huvudsak bör bibehållas tills vidare. Riksdagen har godkänt uttalandet i propositionen i denna fråga (SKU 1978/79:44, rskr 430). I december 1979 höjdes därför skatten på gasol med 13 öre per liter under det att skatten på bensin höjdes med 25 öre per liter (prop. 1979/80:30, SKU 1979/80:15, rskr 1979/80:71, SFS 1979:1047 och 1048).

Den tidigare specialdestineringen av gasolskatten har upphört fr.o.m. budgetåret 1980/81 (prop. 1976/77:130, FiU 1977/78:1, rskr 19).

3 GASOLFÖRSÄLJNINGEN M.M.

Från Svenska Petroleum Institutet har följande uppgifter inhämtats.

Under år 1979 producerades inom landet 141 000 ton, importerades 87 000 ton och exporterades 13 000 ton gasol. Nettotillförseln av gasol var alltså 215 000 ton. Av denna gasol förbrukades 196 000 ton och 19 000 ton användes för en lageruppbyggnad. Nästan all gasol förbrukades inom industrin. Endast några procent förbrukades vid drift av motorfordon.

Det finns ett tiotal tillverkare och importörer av gasol i Sverige. Hit hör några av de stora bensinbolagen. Endast sex gastankstationer finns f.n. inom landet. Av dessa är tre belägna i Stockholm, en i Nyköping, en i Malmö och en i Göteborg.

Priset för gasol vid tankning är f.n. (juni 1980) 95 öre per liter. Ett av bolagen har dock nyligen höjt priset till 1,10 kr. per liter. Därtill kommer skatt, i normalfallet 68 öre per liter. Den sammanlagda literkostnaden för fordonsägaren utgör således 1,63 kr per liter. Förbrukningen av gasol ligger i allmänhet ca 20 % högre än bensinförbrukningen när fordonen är likvärdiga.

Hos RSV fanns i början av år 1980 endast fem registrerade skattskyldiga för gasolskatt. Enligt uppgift från verket fanns vid samma tidpunkt omkring 150 gasoldrivna fordon i trafik. Omkring 30 av dessa är traktorer eller motor-

redskap som drivs uteslutande på gasol, medan övriga är fordon som kan drivas såväl med bensin som med gasol.

En del uppgifter tyder på att både antalet skattskyldiga och antalet gasoldrivna fordon i landet inom en nära framtid kan komma att öka avsevärt. Redan nu torde åtskilliga gasoldrivna fordon framföras utan att gasolskatt erläggs.

4 TÄNKBARA ALTERNATIV TILL NUVARANDE BESKATTNING

Den nuvarande gasolbeskattningen har byggts upp efter samma principer som gällde för den tidigare utgående särskilda brännoljeskatten för förbrukare. Av förarbetena till gasolskatteförordningen framgår att man före genomförandet haft även andra skatteformer under övervägande, främst antingen en förhöjd fordonsskatt eller ett uttag i form av kilometer-skatt för gasoldrivna fordon.

Det finns nu anledning att ånyo aktualisera dessa skatteformer. Dessutom diskuteras möjligheten att efter mönster av bensinskatten lägga skattskyldigheten på tillverkaren/försäljaren.

4.1 Förhöjd fordonsskatt

Om man tar ut en högre årlig fordonsskatt för de gasoldrivna fordonen än för andra fordon kan man avstå från att beskatta gasolen särskilt.

I den departementspromemoria som låg till grund för införandet av gasolskatten (Fi stencil 1962:12) påpekades att beskattningen av de gasoldrivna fordonen var utformad på detta sätt i Danmark. Det framhölls att principen gynnade ägare av fordon med långa årliga körsträckor men missgynnade dem, som mera sporadiskt utnyttjade sina fordon. Enligt promemorian medförde detta svårigheter vid avväg-

ningen av skattesatsen, eftersom utgångspunkten måste bli medeltalet av körsträckorna för de fordon vilka utnyttjades intensivt, dvs. taxibilar och lastbilar med långa körsträckor. Å andra sidan betonades att denna modell från kontrollsynpunkt avgjort var att föredra.

I prop. 1964:97 avvisade departementschefen fordonsskattalternativet, eftersom det med hänsyn till fordonens varierande körsträckor knappast kunde förenas med principen om fördelning av skattebelastningen efter den kostnad olika fordon orsakade vägväsendet, den s.k. kostnadsansvarighetsprincipen.

4.2 Kilometerskatt

Redan år 1962 tillämpades i Norge ett system som innebar att en särskild kilometeravgift utgick för motorfordon som drevs med skattefritt bränsle, däribland gasol. Enligt prop. 1964:97 ansågs emellertid denna beskattningsform olämplig i Sverige för gasoldrivna fordon, bl.a. därför att den kunde vålla olägenheter vid användning växelvis av gasol och andra motorbränslen.

Då kilometerskatten skulle införas i Sverige i början av 1970-talet för bl.a. brännoljedrivna fordon övervägdes om också gasoldrivna fordon skulle inordnas under denna beskattningsform. I bilskatteutredningens slutbetänkande Vägtrafikbeskattningen (SOU 1972:42 sid. 102) anfördes bl.a. följande.

Gasoldrivna fordon har under de senare åren knappast funnits i landet. Enligt uppgift från riksskatteverket fanns det vid ingången av år 1972 sålunda inte något sådant fordon registrerat. Frågan om lämplig beskattningsform för gasoldrivna fordon har därför för närvarande ingen praktisk betydelse. Utredningen vill dock framhålla några aspekter på beskattningen av sådana fordon.

Skulle fordonstypen bli mera allmän finns det lika goda skäl att kilometerbeskatta de gasoldrivna fordonen som de brännoljedrivna. Därvid kan vissa komplikationer upp-

stå. Det finns nämligen konstruktioner, som medger omväxlande bensin- och gasoldrift med en och samma motor i ett fordon. Om dessa problem skall undgås, får man utrusta denna typ av fordon med en särskild apparatur, som registrerar drivmedelsanvändningen, och särskilda skatteregler får införas för dem. Apparat av nämnt slag finns inte tillgänglig.

Beskattningen av brännoljedrivna resp. gasoldrivna fordon är vidare i avseende på skattesatserna uppbyggd på olika sätt. Automobilskatten är lika för bensin- och gasoldrivna fordon. Gasolskatten per tonkilometer räknat motsvarar också - utom betr. tyngre bussar - bensinskatten. I fråga om energiskatten är att märka, att den skiljer sig i konstruktion betr. å ena sidan brännolja och å andra sidan gasol i det att den utgår på all brännolja men endast på sådan gasol som används som drivmedel för motorfordon eller trafiktraktor. Även den särskilda motorbränsleskatten är olika för brännolja resp. gasol. Dessa förhållanden skulle vid kilometerbeskattning av de gasoldrivna fordonen medföra behov av olika skatteskalor för brännoljedrivna resp. gasoldrivna fordon, vilket utgör en komplikation som bör undvikas.

Med hänsyn till det anförda bör i vart fall i nuläget nuvarande skatteformer (fordonsskatt, gasolskatt, energiskatt och särskild motorbränsleskatt) bibehållas för gasoldrivna fordon.

4.3 Skattskyldighet för tillverkare/försäljare

I prop. 1964:97 uttalades att man vid gasolbeskattningen borde knyta an till det skattesystem som redan tillämpades i fråga om drivmedelsbeskattningen. Härvid hade man att välja mellan två olika metoder.

Den ena metoden var den som användes för all bensin och för brännolja i allmänhet. Beskattningen av bensin, som regleras i lagen (1961:372) om bensinskatt (ändrad senast 1979:1048), bensinskattelagen, är i huvuddrag utformad på följande sätt.

Bensinskatt erläggs till riksskatteverket av den som tillverkar eller i större omfattning återförsäljer bensin. Skattskyldigheten inträder när bensinen levereras till bensinstationerna, där konsumenterna sedan får köpa drivmedlet i

beskattat skick. Fordonsägarna behöver således inte själva redovisa någon skatt. Skatten betalas inom 75 dagar efter utgången av den månad, under vilken leverans har skett. De som är skyldiga att betala skatt är registrerade hos riksskatteverket som skattskyldiga. Om någon som inte är registrerad importerar bensin betalas skatten i stället till tullverket vid importen.

Även den som i större omfattning förbrukar bensin, t.ex. ett industriföretag, kan få bli registrerad som skattskyldig och får då inköpa bensin i skattefritt skick och i förekommande fall erlægga skatt till riksskatteverket. En förbrukare som i mera avsevärd omfattning nyttjar bensin för annat tekniskt ändamål än motordrift kan på visst sätt få skattefrihet för bensin. Tekniskt sett är detta anordnat så att de, om de är registrerade hos riksskatteverket, får göra avdrag i sin deklaration och i annat fall kan få köpa bensin skattefritt från registrerat oljeföretag mot försäkran om användningen. De skattefria ändamålen är angivna i lagen. Dit hör exempelvis drift av flygplan och spårbundna fordon och användning för kemiskt tekniska ändamål, t.ex. tvätt och fettextraktion. Den som på detta sätt får göra avdrag för hela den mängd bensin för vilken skattskyldighet inträtt under ett kalenderår får efter särskilt medgivande av riksskatteverket lämna deklaration för hela kalenderåret.

På grund av bl.a. bensinskattens hittillsvarande specialdestinering till vägväsendet utgår kompensation för bensin som används inom vissa näringsgrenar för andra ändamål än för drift av motorfordon. Viss kompensation utgår också till handikappade fordonsägare.

Hos riksskatteverket finns f.n. ca 800 registrerade skattskyldiga. Av dessa är ett 60-tal skattskyldiga tillverkare och återförsäljare, varav 5 eller 6 är bensinbolag med egna raffinaderier och ca 15 andra bensinbolag. Övriga

registrerade är förbrukare. Därtill kommer vissa som mot försäkran medgetts tillstånd att inköpa bensin utan påföring av skatt.

Den andra metoden för beskattning som övervägdes när gasol-skatten infördes var den som tillämpades för vissa förbrukare av såväl skattepliktig som skattefri brännolja. Enligt förordningen (1961:653) om brännoljeskatt, som då gällde, kunde fordonsägaren deklarerat och erlagga skatten till beskattningsmyndigheten i efterskott för viss period.

Eftersom utgångspunkten var att gasolen skulle beskattas endast i den mån den kom till användning för motorfordonsbränsle och denna användning angavs vara obetydlig befara-de man att kontrollen av att skatten verkligen togs ut på denna obetydliga del av försäljningen skulle vålla oproportionerliga svårigheter, om beskattningen av gasol utformades enligt den förstnämnda metoden.

Som nämnts tidigare beslöts i stället att de som nyttjade gasolen för framdrivande av motorfordon skulle deklarerat och erlagga skatten till beskattningsmyndigheten. Den som förfogade över ett gasoldrivet motorfordon skulle vara skyldig att låta registrera sig hos beskattningsmyndigheten.

5 ÖVERVÄGANDEN OCH FÖRSLAG

De redan påtalade olägenheterna med förhöjd fordonsskatt för gasoldrivna fordon äger alltså giltighet. Nackdelarna får anses större än de fördelar som står att vinna från uppbörds- och kontrollsynpunkt. En övergång till ett sådant system bör därför inte ske.

En övergång till kilometerbeskattning av gasoldrivna fordon innebär att problem uppstår i fråga om fordon som är konstruerade så att de kan köras omväxlande med bensin och gasol. Därtill kommer att vägtrafikskatteutredningen har fått i uppdrag att göra en utvärdering av kilometerskattesystemet och bedöma alternativa beskattningsformer. Innan resultatet av detta arbete föreligger bör kilometerskattesystemet inte utvidgas till att omfatta nya fordonskategorier.

Av de tillgängliga alternativen till förändring återstår allt så endast det som innebär att skattskyldigheten läggs över på tillverkare/försäljare och importör efter förebild av bensinskatten. I det följande behandlas en sådan ordning.

5.1 Det skattepliktiga varuområdet

Huvudinriktningen bör vara att gasol som används för motordrift skall beskattas.

Enligt den nuvarande gasolskatteförrordningen beskrivs den skattepliktiga varan som "gasol och annan till tulltaxenummer 27.11, 29.01 eller 38.19 hänförlig vara, som helt eller till huvudsaklig del består av gasformiga kolväten". Detta innebär att alla gasformiga kolväten är skattepliktiga.

Motorgas består till 90-95 % av propan. Det har ansetts önskvärt att gasolen för fordonsdrift har en enhetlig sammansättning för att inte äventyra avgasreningen. En svensk standard håller f.n. på att utarbetas.

Om som hittills alla gasformiga kolvägen görs skattepliktiga skulle detta innebära att gasen metan, som framställs bl.a. i samband med att reningsverken rötar slam, skulle omfattas av skatteplikten. Även den metangas som bildas i en gödselstack och som tas tillvara skulle kunna bli skattepliktig. Metangasen används mest för uppvärmning av lokaler men kan även med hjälp av viss utrustning utnyttjas för elproduktion.

En överföring i oförändrad form av det skattepliktiga varuområdet skulle med andra ord innebära att vissa personer skulle behöva klassificeras som tillverkare av skattepliktig vara, trots att den gas de framställer inte är avsedd för motordrift. Det skattepliktiga varuområdet bör avgränsas så att dessa i största möjliga utsträckning utesluts. Detta kan ske genom att man tar fasta på att den gas som nu används för motordrift är i flytande form och förvaras under visst övertryck.

Vidare bör de skattepliktiga varorna kunna definieras utan hänvisningar till tulltaxenummer. En lämplig avgränsning uppnås om skatteplikten omfattar de varor som nu anges i tulltaxenummer 27.11, petroleumgaser och andra gasformiga kolväten.

Som tidigare nämnts är gasol en mervärdeskattepliktig vara när den säljs i flaskor t.o.m. 45 kg. Sådan gasol torde normalt inte användas till motordrift.

Enligt Svenska Petroleum Institutet varierar priset för gasol i flaska exkl. mervärdeskatt mellan 2,40 kr. och 2,70 kr. per liter. Som tidigare nämnts är kostnaden på motorgas i annan form i normala fall 1,63 kr. per liter, skatten medräknad. Någon ekonomisk fördel med att använda gasol i flaska till motorfordon finns därför inte.

Vissa praktiska skäl talar för att gasol i flaska även i fortsättningen bör vara mervärdeskattepliktig och därför undantas från den särskilda gasolbeskattningen.

5.2 Skattskyldighet och tidpunkten för skattskyldighetens inträde, registrering m.m.

I likhet med vad som gäller i fråga om t.ex. bensinskatten bör den som inom landet tillverkar gasol alltid vara skattskyldig för denna verksamhet. Ett registreringsförfarande efter sedvanligt punktskattemönster bör införas. Det bör finnas en möjlighet för dem som i större omfattning återförsäljer eller förbrukar gasol eller håller gasol i lager att efter ansökan registreras som skattskyldiga.

Enligt bensinskattekungörelsen får registrering inte vägras den som antingen håller i lager minst 15 000 m³ bensen eller har en årlig omsättning av minst 50 000 m³ bensen. Registrering får inte heller vägras förbrukare som använder bensen för vissa skattefria ändamål, om förbrukningen uppgår till lägst 500 liter per kvartal.

Dessa kvantitetsgränser kan inte utan vidare överföras på gasol. Med utgångspunkt i att förbrukningen av gasol volymmässigt överstiger bensinförbrukningen med 20 % i motorer som är jämförbara torde man för gasolens del kunna öka de mängder som anges i bensinskattekungörelsen med 20 %. Dessa blir då 18 000 m³, 60 000 m³ resp. 600 liter gasol. Den sistnämnda kvantiteten, som skulle avse lägsta förbrukning per kvartal, bör dock anges omräknad till årsförbrukning. Talet blir då i stället 2 400 liter.

Skattskyldigheten bör, efter förebild av bensinskatten, inträda vid leveransen, antingen denna sker till en registrerad köpare eller till ett eget försäljningsställe för detaljförsäljning som inte utgörs av depå. Skattskyldighet bör också inträda vid egna uttag av skattepliktig

vara och vid avregistrering, om skattepliktig vara då finns i lager.

Enligt bensinskattelagen finns en möjlighet för regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer att medge att bensin får inköpas av oregistrerad köpare utan skatt mot försäkran till den skattskyldige angående bensinens användning. Bestämmelsen är avsedd att tillämpas endast i undantagsfall. Erfarenheten visar att intygsgivningen angående användningen av skattepliktig vara medför krångel och kontrollsvårigheter. Med hänsyn härtill och till de möjligheter till registrering som föreslagits bör någon motsvarande undantagsbestämmelse inte gälla i fråga om gasolskatten.

5.3 Beskattningsmyndighet och formerna för redovisning

RSV bör vara beskattningsmyndighet utom då gasolen införs till landet av annan än den som är registrerad. I sådana fall bör tullverket vara beskattningsmyndighet.

Skatten bör redovisas i deklarationer efter mönster från övriga punktskatter. Bensinskattelagens reglering torde kunna tjäna som förebild. Gasolskatten bör dock som en huvudregel redovisas per kalendermånad med möjlighet till årsredovisning om särskilda skäl föreligger. Detta bör i regel kunna anses vara fallet för skattskyldiga som använder gasolen uteslutande för skattefria ändamål.

Deklarationen bör lämnas senast en månad efter beskattningsperiodens utgång. Något behov av en möjlighet till förlängning av denna frist torde inte finnas.

5.4 Avdragsmöjligheter

När det gäller möjligheterna till avdrag i deklarationen bör bensinskattelagens regler om avdrag för tidigare beskattad vara,

återtagen vara, vara som har exporterats samt vara som har sålts med förlust i den mån förlusten hänförs till bristande betalning från köparen, införs även för gasolskatt.

Eftersom huvudregeln bör vara att gasol som används för motordrift skall beskattas bör vissa andra avdragsregler införas som medger skattefri användning av gasolen. Dessa avdragsregler bör utformas i anslutning till vad som gäller i fråga om bensinskatt. Vissa modifieringar behövs dock.

Eftersom gasolskatten - i likhet med bensinskatten - inte längre är specialdestinerad till vägväsendet saknas anledning att medge avdrag för bränsle som används till tåg och andra fordon på järnväg eller till flygplan eller som förbrukas i samband med motortillverkning eller motorprovning på provbädd. De två förstnämnda användningsområdena torde f.ö. i gasolskattesammanhang sakna betydelse. För gasolskatten bör inte någon av dessa tre avdragsgrunder tas med.

Enligt 7 § 1 mom. f) bensinskattelagen får avdrag göras för vara som används för annat tekniskt ändamål än motordrift. Denna avdragsgrund måste gälla även för gasolskatt om huvudprincipen skall följas att endast gasol som används för motordrift skall beskattas. Ordet "tekniskt" bör därvid kunna uteslutas.

Den industriella användningen av gasol blir härigenom skattefri. Även gasol som används t.ex. för framställning av stadsgas blir härigenom skattefri.

Avdrag bör medges även för gasol som förbrukats eller försålts för förbrukning vid produktion av skattepliktig elektrisk kraft.

Som nämnts bör en möjlighet finnas att lämna deklarationer för helt år, t.ex. när gasol förbrukas endast för skattefria ändamål. Det kan övervägas att inte låta dessa förbrukare vara skattskyldiga och att tillåta försäljning av gasol till dem utan skatt mot försäkran om gasolens användning. En sådan ordning skulle emellertid skapa vissa problem. Den skattskyldige försäljaren av varan skulle tvingas ta ställning till om den uppgivna användningen verkligen är sådan att den medför skattefrihet för varan. En felaktig bedömning skulle kunna medföra att säljaren avkrävdes skatt. Det kan förutses att kontrollen i fråga om reglernas efterlevnad skulle bli besvärlig.

5.5 Underlag för skatteberäkning, skattesats

Enligt nu gällande gasolskatteförordning skall skatten beräknas efter volymen av den till vätska kondenserade gasen vid skattskyldighetens inträde. Kan skatten inte beräknas på detta sätt fastställer RSV grunderna för beräkning av volymen.

Enligt den föreslagna ordningen skall endast gasol i flytande form vara skattepliktig. I likhet med vad som gäller i fråga om bensinskatt bör därför den fakturerade volymen läggas till grund för skatteberäkningen. Kan skatten inte beräknas på sådant sätt eller sker faktureringen inte enligt vedertagna grunder får beskattningsmyndigheten fastställa grunder för beräkning av volymen.

Den nuvarande skattesatsen är 22 öre per liter om gasolen används till bussar vars tjänstevikt överstiger 3 ton och 29 öre per liter om gasolen används till andra fordon. Motsvarande differentiering görs i fråga om den allmänna energiskatten på gasol, där skatten utgör 34 resp. 39 öre per liter.

Någon anledning att behålla den särskilda skattesatsen för tyngre bussar torde inte finnas. Gasolskatten kan därför bestämmas till 29 öre per liter och den allmänna energiskatten till 39 öre per liter.

5.6 Författningsregleringar

Den föreslagna beskattningsordningen för gasol bör regleras i en ny lag om gasolskatt. Tillämpningsföreskrifterna bör tas in i en särskild regeringsförfattning, dvs. en ny gasolskatteförordning.

I de fall RSV är beskattningsmyndighet bör förfarandelagen tillämpas. Härmed anknys gasolskatten till den övergripande regleringen av annan punktbeskattning.

När gasolen införs till landet av den som är oregistrerad och skatten sålunda erläggs till tullmyndighet bör tullen (1963:670) och 46 § förfarandelagen gälla.

De uppräknade författningarna i 1 § första stycket 2 skattebrottslagen (1971:69) och i 1 § första stycket 3 lagen (1971:1072) om förmånsberättigade skattefordringar m.m. bör ändras till att omfatta även den föreslagna gasolskattelagen.

Vidare bör vissa följdändringar göras i 4 och 5 §§ energiskattelagen. Dessutom bör 25 § andra stycket energiskattelagen ändras så att avdrag får göras för gasolskatt vid produktion av elkraft.

I 8 § kungörelsen (1964:351) med tillämpningsföreskrifter till förordningen om allmän energiskatt, energiskattekungörelsen, hänvisas till dels bensinskattekungörelsen (1961:373), dels gasolskattekungörelsen. Denna paragraf måste således ändras. I samband därmed bör både bensinskattekungörelsen och energiskattekungörelsen, vilka i vissa hänseenden blivit föråldrade, omarbetas. Det huvudsakliga innehållet bör dock kvarstå.

De nya författningarna bör benämnas förordning om bensinskatt resp. förordning om allmän energiskatt. Bestämmelser som ålägger eller medger RSV att meddela anvisningar i olika hänseenden bör slopas, eftersom denna uppgift för RSV framgår av 3 § 1 förordningen (1970:752) med instruktion för riksskatteverket. När sådana anvisningar skall meddelas först efter samråd med en annan myndighet bör dock detta anges i en författning.

Vidare bör 6 § energiskattekungörelsen slopas. Bestämmelsen har tillkommit med tanke på vissa avdrag som tidigare endast fick göras efter särskild myndighetsprövning men som nu är följer direkt av 24 och 25 §§ energiskattelagen. Den uppgiftsskyldighet som anges i paragrafen täcks av den skyldighet att sörja för ett godtagbart deklarationsunderlag som anges i 4 § förfarandelagen.

Slutligen bör bestämmelsen i 1 § första stycket andra punkten bensinskattekungörelsen ändras så att registrering inte får vägras vissa bensinförbrukare om förbrukningen uppgår till lägst 2 000 liter bensin per år i stället för 500 liter per kvartal. Dessa förbrukare torde regelmässigt få lämna deklaration för kalenderår enligt 6 § tredje stycket bensinskattelagen.

5.7 Ikraftträdande

Den föreslagna nya ordningen bör kunna träda i kraft i början av år 1981.

FÖRFATTNINGSFÖRSLAG1 Förslag till
Lag om gasolskatt

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Skatt (gasolskatt) erläggs till staten enligt denna lag för skattepliktig gasol.

Med skattepliktig gasol avses varor som helt eller till huvudsaklig del består av petroleumgaser eller gasformiga kolväten och som har kondenserats till vätska.

Från skatteplikt undantas sådan gasol som är skattepliktig enligt lagen (1968:430) om mervärdeskatt.

2 § Riksskatteverket är beskattningsmyndighet för gasolskatt, om inte annat följer av andra stycket. Lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning skall därvid tillämpas.

Införs skattepliktig gasol till landet av annan än den som har registrerats enligt 3 § skall skatten erläggas till tullmyndighet. Därvid gäller tullagen (1973:670) och 46 § lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning.

3 § Den som inom landet tillverkar skattepliktig gasol skall anmäla sig för registrering hos riksskatteverket.

Den som i större omfattning återförsäljer eller förbrukar skattepliktig gasol eller håller sådan gasol i lager får efter ansökan registreras hos riksskatteverket. När särskilda skäl föreligger får även den, som annars förbrukar skattepliktig gasol, efter ansökan registreras.

4 § Skattskyldig är den som är eller bör vara registrerad enligt 3 §.

5 § Skattskyldighet inträder

1. när skattepliktig gasol inom landet levereras av den som är eller bör vara registrerad enligt 3 § till köpare som inte är registrerad eller till eget försäljningsställe för detaljförsäljning som inte utgörs av depå,

2. när skattepliktig gasol inom landet tas i anspråk för annat ändamål än försäljning av den som är eller bör vara registrerad,

3. när avregistrering sker av den som är registrerad och gasol ingår i dennes lager.

6 § Skatten utgår med 29 öre per liter.

Skatten beräknas efter varans fakturerade volym. Kan skatten inte beräknas på sådant sätt eller sker faktureringen inte enligt vedertagna grunder fastställer beskattningsmyndigheten grunderna för beräkningen av volymen.

7 § Den skattskyldige skall lämna deklaration till riksskatteverket för varje kalendermånad (beskattningsperiod). Riksskatteverket får, när särskilda skäl föreligger, medge att deklaration lämnas för helt kalenderår.

Deklarationen skall ha kommit in till riksskatteverket inom en månad från utgången av beskattningsperioden.

8 § I deklarationen skall uppgift lämnas om den mängd gasol för vilken skattskyldighet har inträtt under beskattningsperioden.

9 § I deklarationen får avdrag göras för skattepliktig gasol, som har

1. förvärvats för återförsäljning eller förbrukning i egen rörelse och för vilken skattskyldighet tidigare har inträtt,

2. återtagits i samband med återgång av köp,
3. av den skattskyldige eller för hans räkning förts ut ur landet eller förts till svensk frihamn för annat ändamål än att förbrukas där,
4. försålts med förlust för den skattskyldige i den mån förlusten hänförs sig till bristande betalning från köpare,
5. förbrukats eller försålts för förbrukning för annat ändamål än motordrift, dock inte för framställning av vara som är lämpad eller avsedd för motordrift,
6. förbrukats eller försålts för förbrukning vid produktion av skattepliktig elektrisk kraft.

Denna lag träder i kraft den _____, då förordningen (1964:352) om gasolskatt upphör att gälla.

Den som vid utgången av _____ är skattskyldig skall lämna deklaration enligt den upphävda förordningen för den beskattningsperiod som går till ända närmast före den _____

Den upphävda förordningen tillämpas fortfarande i fråga om förhållanden som hänförs sig till tiden före ikraftträdandet.

2 Förslag tillLag om ändring i lagen (1957:262) om allmän energiskatt

Härigenom föreskrivs att 4, 5 och 25 §§ lagen (1957:262) om allmän energiskatt¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelseFöreslagen lydelse

4 §

I denna lag avses med bensin samtliga i 1 § lagen om bensinskatt angivna skattepliktiga varuslag och med gasol vara, för vilken skatt skall erläggas enligt förordningen om gasolskatt. Bestämmelserna i nämnda förordningar skola, där ej annat följer av 5 §, äga motsvarande tillämpning jämväl å allmän energiskatt å bensin och gasol.

I denna lag avses med bensin och gasol samtliga de varuslag som är skattepliktiga enligt 1 § lagen (1961:372) om bensinskatt respektive 1 § lagen (19 :) om gasolskatt. Bestämmelserna i dessa lagar skall, om inte annat följer av 5 §, tillämpas på allmän energiskatt på bensin och gasol.

5 §²

Energiskatt utgår på bensin, utom i fall som avses i andra stycket, med 34 öre per liter och på gasol med 39 öre per liter. I fråga om om buss, vars tjänstevikt överstiger tretusen kilogram, skall skatten på gasol dock utgå med 34 öre per liter.

Energiskatt utgår på bensin, utom i fall som avses i andra stycket, med 34 öre per liter och på gasol med 39 öre per liter.

¹Lagen omtryckt 1975:272.

²Senaste lydelse av lagens rubrik 1975:272.

²Senaste lydelse 1979:1047.

Nuvarande lydelseFöreslagen lydelse

För bensen, som används för framställning av stadsgas, skall skatten utgå med 1,6 öre per liter. I fråga om energiskatt på sådan bensen skall i övrigt gälla vad i denna lag stadgas om andra bränslen än bensen och gasol.

25 §³

I deklaration som avses i 23 § 2 mom. får avdrag göras för elektrisk kraft, som

a) levererats till kommunikationsföretag för bandrift eller därmed likartat ändamål eller överförts till annat land,

b) förbrukats eller försålts för förbrukning för annat ändamål än energialstring eller för användning i omedelbart samband med sådan förbrukning eller vid framställning av bensen eller i förteckningen angivet skattepliktigt bränsle,

c) försålts med förlust för den redovisningsskyldige, i den mån förlusten hänförs till bristande betalning från förbrukare eller icke registrerad distributör av elektrisk kraft,

d) producerats i mottrycksanläggning och förbrukats i egen industriell verksamhet.

Avdrag får även göras för skatt för bensen eller annat bränsle, som förbrukats vid produktion av annan skattepliktig elektrisk kraft än sådan som avses i första stycket d), i den mån avdrag icke gjorts enligt 24 § g) eller en-

Avdrag får även göras för skatt för bränsle, som har förbrukats vid produktion av annan skattepliktig elektrisk kraft än sådan som avses i första stycket d), i den mån avdrag inte har gjorts enligt 24 § g), enligt 7 § 1 mom. i) lagen (1961:372) om bensinskatt

³Senaste lydelse 1979:532.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

ligt 7 § 1 mom. i) lagen
(1961:372) om bensin-
skatt.

eller enligt 9 § 6 lagen
(19 :) om gasolskatt.

Denna lag träder i kraft den

Den som vid utgången av är skattskyldig för gasol
skall lämna deklaration enligt de äldre bestämmelserna för
den beskattningsperiod som går till ända närmast före den

De äldre bestämmelserna tillämpas fortfarande i fråga om
förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdan-
det.

3 Förslag tillLag om ändring i skattebrottslagen (1971:69)

Härigenom föreskrivs att 1 § skattebrottslagen (1971:69) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelseFöreslagen lydelse1 §¹

Denna lag gäller i fråga om skatt eller avgift enligt

1. lagen (1908:128) om bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, förordningen (1927:321) om skatt vid utskiftning av aktiebolags tillgångar, kommunalskattelagen (1928:370), förordningen (1933:395) om ersättnings-skatt, lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt, lagen (1946:324) om skogsvårdsavgift, lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt, lagen (1958:295) om sjömansskatt, förordningen (1970:99) om investeringsavgift för vissa byggnadsarbeten, lagen (1977:322) om investeringsavgift för vissa byggnadsarbeten,

2. lagen (1941:251) om särskild varuskatt, förordningen (1943:477) om skatt å vissa pälsvaror, förordningen (1948:85) om försäljningsskatt, förordningen (1953:396) om accis å fettemulsion m.m., lagen (1953:397) om avgift för fettvaror som användas för framställning av fettemulsion m.m., lagen (1956:545) om omsättningsskatt

2. lagen (1941:251) om särskild varuskatt, förordningen (1943:477) om skatt å vissa pälsvaror, förordningen (1948:85) om försäljningsskatt, förordningen (1953:396) om accis å fettemulsion m.m., lagen (1953:397) om avgift för fettvaror som användas för framställning av fettemulsion m.m., lagen (1956:545) om omsättningsskatt

¹Senaste lydelse 1978:145.

Nuvarande lydelse

på motorfordon, lagen (1957:262) om allmän energiskatt, lagen (1960:253) om tillverkning och beskattning av malt- och läskedrycker, lagen (1960:258) om utjämningskatt på vissa varor, lagen (1961:372) om bensinskatt, lagen (1961:394) om tobaksskatt, förordningen (1961:653) om brännoljeskatt, stämpelskattelagen (1964:308), förordningen (1964:352) om gasolskatt, förordningen (1966:21) om särskild skatt på motorbränslen, lagen (1968:430) om mervärdeskatt, förordningen (1971:170) om annonskatt, lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972:820) om skatt på spel, lagen (1973:37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, vägtrafikskattelagen (1973:601), lagen (1973:602) om särskild vägtrafikskatt, lagen (1973:1216) om särskild beredskapsavgift för oljeprodukter, bilskrotningslagen (1975:343), lagen (1977:306) om dryckesskatt, lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1978:144) om

Föreslagen lydelse

på motorfordon, lagen (1957:262) om allmän energiskatt, lagen (1960:253) om tillverkning och beskattning av malt- och läskedrycker, lagen (1960:258) om utjämningskatt på vissa varor, lagen (1961:372) om bensinskatt, lagen (1961:394) om tobaksskatt, förordningen (1961:653) om brännoljeskatt, stämpelskattelagen (1964:308), förordningen (1964:352) om gasolskatt, förordningen (1966:21) om särskild skatt på motorbränslen, lagen (1968:430) om mervärdeskatt, förordningen (1971:170) om annonskatt, lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972:820) om skatt på spel, lagen (1973:37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, vägtrafikskattelagen (1973:601), lagen (1973:602) om särskild vägtrafikskatt, lagen (1973:1216) om särskild beredskapsavgift för oljeprodukter, bilskrotningslagen (1975:343), lagen (1977:306) om dryckesskatt, lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1978:144) om

Nuvarande lydelse

om skatt på vissa resor,

Föreslagen lydelse

om skatt på vissa resor,
lagen (19 :) om gasol-
skatt,

3. lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring i vad avser obligatorisk försäkring, lagen (1955:469) angående omreglering av vissa ersättningar enligt lagen den 17 juni 1916 (nr 235) om försäkring för olycksfall i arbete m.m., lagen (1960:77) om byggnadsforskningsavgift, lagen (1961:300) om redareavgift för sjöfolks pensionering, lagen (1962:381) om allmän försäkring, lagen 1962:398) om finansiering av folkpensioneringen, lagen (1968:419) om allmän arbetsgivaravgift, lagen (1970:742) om lönegarantiavgift, lagen (1971:282) om arbetarskyddsavgift, lagen (1975:358) om vuxenutbildningsavgift, lagen (1975:335) om arbetsgivaravgift till arbetsmarknadsutbildningen.

Lagen gäller även preliminär skatt, kvarstående skatt och tillkommande skatt som avses i uppbördslagen (1953:272).

Lagen tillämpas ej om skatten eller avgiften fastställs eller uppbäres i den ordning som gäller för tull och ej heller beträffande restavgift, skattetillägg eller liknande avgift.

Denna lag träder i kraft den

4 Förslag till
Lag om ändring i lagen (1971:1072) om förmånsberätti-
gade skattefordringar m.m.

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1971:1072) om förmånsberättigade skattefordringar m.m. skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Förmånsrätt enligt 11 § förmånsrättslagen (1970:979) följer med fordran på

1. skatt och avgift, som anges i 1 § första stycket uppbörds-lagen (1953:272), samt skatt enligt lagen (1908:128) om be-villningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, lagen (1958:295) om sjömansskatt och kupongskattelagen (1970:624),

2. skatt enligt förordningen (1959:507) om allmän varuskatt och lagen (1968:430) om mervärdeskatt,

3. skatt eller avgift enligt förordningen (1908:129) angående en särskild stämpelav-gift vid köp och byte av fondpapper, lagen (1928:376) om särskild skatt å vissa lotterivinster, lagen (1941:251) om särskild varuskatt, förordningen (1943:477) om skatt å vissa pälsvaror, förordningen (1948:85) om försäljningsskatt, förordningen (1953:396) om accis

3. skatt eller avgift enligt förordningen (1908:129) angående en särskild stämpelav-gift vid köp och byte av fondpapper, lagen (1928:376) om särskild skatt å vissa lotterivinster, lagen (1941:251) om särskild varuskatt, förordningen (1943:477) om skatt å vissa pälsvaror, förordningen (1948:85) om försäljningsskatt, förordningen (1953:396) om accis

¹Senaste lydelse 1978:895.

Nuvarande lydelse

Å fettemulsion m.m., lagen (1953:397) om avgift för fettvaror som användas för framställning av fettemulsion m.m., lagen (1956:545) om omsättningsskatt på motorfordon, lagen (1957:262) om allmän energiskatt, lagen (1960:253) om tillverkning och beskattning av malt- och läskedrycker, lagen (1960:258) om utjämnings-skatt på vissa varor, lagen (1961:372) om bensinskatt, lagen (1961:394) om tobaksskatt, förordningen (1961:653) om brännoljeskatt, stämpelskattelagen (1964:308), förordningen (1964:352) om gasolskatt, förordningen (1966:21) om särskild skatt på motorbränslen, förordningen (1971:170) om annonsskatt, lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972:820) om skatt på spel, lagen (1973:37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, lagen (1973:1216) om särskild beredskapsavgift för oljeprodukter, bilskrotningslagen (1975:343), lagen (1977:306) om dryckesskatt, lagen (1978:69)

Föreslagen lydelse

Å fettemulsion m.m., lagen (1953:397) om avgift för fettvaror som användas för framställning av fettemulsion m.m., lagen (1956:545) om omsättningsskatt på motorfordon, lagen (1957:262) om allmän energiskatt, lagen (1960:253) om tillverkning och beskattning av malt- och läskedrycker, lagen (1960:258) om utjämnings-skatt på vissa varor, lagen (1961:372) om bensinskatt, lagen (1961:394) om tobaksskatt, förordningen (1961:653) om brännoljeskatt, stämpelskattelagen (1964:308), förordningen (1964:352) om gasolskatt, förordningen (1966:21) om särskild skatt på motorbränslen, förordningen (1971:170) om annonsskatt, lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972:820) om skatt på spel, lagen (1973:37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, lagen (1973:1216) om särskild beredskapsavgift för oljeprodukter, bilskrotningslagen (1975:343); lagen (1977:306) om dryckesskatt, lagen (1978:69)

Nuvarande lydelse

om försäljningsskatt på motorfordon samt lagen (1978:144) om skatt på vissa resor,

Föreslagen lydelse

om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1978:144) om skatt på vissa resor samt lagen (19 :) om gasolskatt,

4. skatt enligt förordningen (1922:260) om automobilskatt, kungörelsen (1951:750) om saluvagnsskatt, förordningen (1963:116) om trafikomläggningsskatt, traktorskatteförordningen (1969:297), vägtrafikskattelagen (1973:601), lagen (1973:602) om särskild vägtrafikskatt, kungörelsen (1973:781) om saluvagnsskatt samt lagen (1976:339) om saluvagnsskatt,

5. tull och särskild avgift enligt 39 § tullagen (1973:670) samt avgift enligt kungörelsen (1960:235) om avgift för växtskyddskontroll vid införsel av växter och förordningen (1968:361) om avgift vid införsel av vissa bakverk,

6. avgift enligt lagen (1967:340) om prisreglering på jordbrukets område och lagen (1974:226) om prisreglering på fiskets område,

7. avgift, som uppbäres med tillämpning av lagen (1959:552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m.m., i den mån avgiften icke omfattas av 1.

Förmånsrätten omfattar ej restavgift och liknande avgift som utgår vid försummelse att redovisa eller betala fordringen och ej heller skatte- eller avgiftstillägg och förseningsavgift.

Denna lag träder i kraft den

5 Förslag till
Förordning om gasolskatt

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Den som normalt håller minst 18 000 kubikmeter gasol i lager eller har en årlig omsättning av minst 60 000 kubikmeter gasol skall, efter ansökan, registreras hos riksskatteverket. Motsvarande gäller den som förbrukar gasol för sådana ändamål som anges i 9 § första stycket 5 lagen (19 :

) om gasolskatt, om förbrukningen uppgår till lägst 2 400 liter per år.

2 § Om ett förhållande som har uppgetts i anmälan till eller ansökan om registrering ändras skall riksskatteverket underrättas härom inom en månad efter det att ändringen inträffade.

3 § Riksskatteverket utfärdar bevis om verkställd registrering.

4 § Om den som efter ansökan har blivit registrerad grovt åsidosätter de skyldigheter som följer av registreringen får han avregistreras. Den som har avregistrerats på denna grund får vägras ny registrering även om förutsättningar härför föreligger enligt 1 §.

5 § Riksskatteverket skall snarast möjligt underrätta generaltullstyrelsen om verkställda registreringar och avregistreringar.

6 § Den som har registrerats som skattskyldig skall, om riksskatteverket inte bestämmer annat, vid införsel till landet av gasol lämna skriftlig uppgift till tullmyndigheten angående införseln. Sådan uppgift skall lämnas på blankett enligt formulär, som fastställs av riksskattever-

ket efter samråd med generaltullstyrelsen. Uppgiften skall av tullverket snarast möjligt översändas till riksskatteverket.

7 § Riksskatteverket får utfärda föreskrifter rörande redovisning och kontroll av gasolskatt.

8 § Generaltullstyrelsen får, efter samråd med riksskatteverket, meddela anvisningar om införsel till landet av gasol.

Denna förordning träder i kraft den då gasolskattekungörelsen (1964:353) upphör att gälla.

Den upphävda kungörelsen tillämpas fortfarande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

6 Förslag till
Förordning om bensinskatt

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Den som normalt håller minst 15 000 kubikmeter bensin i lager eller har en årlig omsättning av minst 50 000 kubikmeter bensin skall, efter ansökan, registreras hos riksskatteverket. Motsvarande gäller den som förbrukar bensin för sådana ändamål som anges i 7 § 1 mom. c) - f) lagen (1961:372) om bensinskatt, om förbrukningen uppgår till lägst 2 000 liter per år.

2 § Om den som efter ansökan har blivit registrerad grovt åsidosätter de skyldigheter som följer av registreringen får han avregistreras. Den som har avregistrerats på denna grund får vägras ny registrering även om förutsättningar härför föreligger enligt 1 §.

3 § Riksskatteverket skall snarast möjligt underrätta generaltullstyrelsen om verkställda registreringar och avregistreringar.

4 § Den som har registrerats som skattskyldig skall, om riksskatteverket inte bestämmer annat, vid införsel till landet av bensin lämna skriftlig uppgift till tullmyndigheten om införseln. Sådan uppgift skall lämnas på blankett enligt formulär, som fastställs av riksskatteverket efter samråd med generaltullstyrelsen. Uppgiften skall av tullverket snarast möjligt översändas till riksskatteverket.

5 § Den som inte är registrerad får köpa bensin utan påföring av skatt eller med nedsatt skattepåföring endast om han avger en försäkran om att bensinen skall användas

6 § Generaltullstyrelsen får, efter samråd med riksskatte-
verket, meddela anvisningar om införsel till landet av ben-
sin.

Den upphävdade kungörelsen tillämpas fortfarande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

7 Förslag till
Förordning om allmän energiskatt

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Den som normalt håller minst 750 ton skattepliktigt fast bränsle eller minst 500 kubikmeter flytande sådant bränsle i lager eller har en årlig omsättning av 7 500 ton skattepliktigt fast bränsle eller 50 000 ton flytande sådant bränsle skall, efter ansökan, registreras hos riksskatteverket.

2 § Om den som ansöker om registrering omsätter eller håller i lager både fasta och flytande bränslen skall varje kubikmeter flytande bränsle räknas om till 1,5 ton fast bränsle. Om efter denna omräkning årsomsättningen av fasta och flytande bränslen sammanlagt normalt uppgår till minst 7 500 ton eller lagret av sådana bränslen sammanlagt normalt uppgår till minst 750 ton skall 1 § tillämpas.

3 § Den som har avregistrerats med stöd av 21 § lagen (1957:262) om allmän energiskatt får vägras ny registrering även om förutsättningar härför föreligger enligt 1 eller 2 §.

4 § Riksskatteverket skall i fråga om skattepliktiga bränslen snarast möjligt underrätta generaltullstyrelsen om verkställda registreringar och avregistreringar.

5 § Den som har registrerats som skattskyldig för andra bränslen än bensin och gasol skall, om riksskatteverket inte bestämmer annat, vid införsel till landet av sådana andra bränslen lämna skriftlig uppgift till tullmyndighe-

ten angående införseln. Sådan uppgift skall lämnas på blankett enligt formulär, som fastställs av riksskatteverket efter samråd med generaltullstyrelsen. Uppgiften skall av tullverket snarast möjligt översändas till riksskatteverket.

6 § Om riksskatteverket inte bestämmer annat skall distribution av elektrisk kraft i följande fall anses som yrkesmässig, nämligen

1. där distributionen sker över distributionsnät med anslutning av flera än tio förbrukare, eller
2. där den distribuerade kraften utgör mer än 20 000 kilowattimmar per år.

7 § Riksskatteverket får på ansökan medge befrielse från eller återbetalning av energiskatt för överskottskraft, som förbrukas för drift av elektriska pannor för vatten eller ånga.

För tid då allmän brist på vattenkraft föreligger får befrielse från eller återbetalning av skatt medges om, på grund av speciella förhållanden, kraften har kunnat användas endast för drift av elektriska pannor för vatten eller ånga.

Riksskatteverket meddelar producenter och distributörer av överskottskraft om och för vilken tid allmän brist på vattenkraft skall anses föreligga.

8 § Den som inte är registrerad får köpa bränsle eller elektrisk kraft utan påföring av skatt eller med nedsatt skattepåföring endast om han avger en försäkran om att bränslet eller kraften skall användas för de ändamål som avses i 24 eller 25 § lagen (1957:262) om allmän energiskatt.

9 § I fråga om allmän energiskatt på bensin och gasol skall bensinskatteförordningen (19 :) respektive gasolskatteförordningen (19 :) tillämpas, om inte annat följer av lagen (1957:262) om allmän energiskatt.

10 § Generaltullstyrelsen får, efter samråd med riksskatteverket, meddela anvisningar om införsel till landet av andra skattepliktiga bränslen än bensin och gasol.

Denna förordning träder i kraft den , då kungörelsen (1964:351) med tillämpningsföreskrifter till förordningen om allmän energiskatt upphör att gälla,

Kungörelsens bestämmelser tillämpas fortfarande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

Sammanställning av remissyttranden över den inom budgetdepartementet upprättade promemorian (Ds B 1980:12) Omläggning av gasolbeskattningen

I stort sett genomgående är remissinstanserna eniga om att det nu är lämpligt att lägga om beskattningssystemet för gasolskatt så att den nuvarande skattskyldigheten för fordonsägarna slopas och i stället påläggs tillverkare, importörer och vissa förbrukare efter förebild av bensinskatten.

En annan uppfattning framförs dock av *kammarrätten i Stockholm*, som anser att en gemensam beskattningsform för diesel- och gasoldrivna fordon ter sig naturlig. Kammarrätten föreslår därför i första hand att en ändring av beskattningssystemet för gasoldrivna fordon får anstå intill dess ställning tagits till vägtrafikskatteutredningens kommande utvärdering av kilometerskattesystemet. Om det skulle anses att denna tidpunkt inte kan avbidas sätter kammarrätten i fråga om inte kilometerskattemetoden i princip kan införas även för gasoldrivna fordon eller nuvarande beskattningsmetod behållas och vid behov kompletteras med vissa bestämmelser som kan göra den mer effektiv.

Även *LRF* ifrågasätter om det f. n. finns anledning att införa en ny metod för gasolbeskattning.

Under förutsättning att en reform efter de riktlinjer som dragits upp i promemorian genomförs har de framlagda författningsförslagen i stort sett tillstyrkts eller lämnats utan erinran. Några remissinstanser har dock framfört en del anmärkningar, bl. a. följande.

Att specialdestineringen för gasolskatt numera har slopats medför enligt *VU* att det ur principiell synpunkt inte finns något att erinra mot att beskattningsområdet för gasol utvidgas till att omfatta även gasol som används för drift att traktorer klass II och oregistrerade motorredskap. *VU* understryker dessutom att det av samma anledning saknas grund att medge kompensation till ägare av sådana traktorer liknande den som utgår till ägare av bensindrivna klass II-traktorer. En motsatt uppfattning framförs av *LRF*, som anser att det för lantbrukets traktorer bör medges restitution av erlagd gasolskatt.

RSV menar att det skulle vara en fördel om skatterna på gasol sammanfördes till en skatt. Den slopade specialdestineringen av gasolskatten gör att det inte längre finns anledning att dela upp beskattningen av gasol i en gasolskatt och en allmän energiskatt.

Beträffande den föreslagna skattefriheten för mervärdeskattepliktig gasol anför *RSV* att de föreslagna avdragsbestämmelserna måste kompletteras med en bestämmelse som gör det möjligt för registrerade företag att fylla gasol på flaskor utan att beskattas för ett sådant ianspråktagande. Enligt *RSV* bör också det föreslagna undantaget i 1 § tredje stycket direkt anknytas till gasol i särskild förpackning om högst 45 kg i stället för till mervärdeskattelagen. I konsekvens härmed bör en ändring göras i fjärde stycket av anvisningarna till 8 § mervärdeskattelagen av innebörd att undantaget för gas inte gäller bl. a. vara som är undantagen från gasolskatt enligt lagen om gasolskatt.

RSV instämmer vidare i bedömningen att något system med försäljning av gasol utan skatt mot försäkringen om gasolens användning inte bör införas.

Vid detta förhållande, påpekar RSV, måste de föreslagna punkterna 5 och 6 i 9 § ges en annan utformning. Vidare bör, enligt RSV, förbrukare kunna registreras även om den förbrukade kvantiteten är mindre än den som föreslagits.

GTS påpekar att det föreslagna varuområdet innebär att skatteplikten skulle omfatta vissa av industrins råvaror enligt tulltaxenummer 29.01. Detta är enligt GTS onödigt. GTS föreslår därför att det skattepliktiga varuområdet begränsas till varor enligt tulltaxenummer 27.11 och 38.19.

PU har tagit fasta på att den föreslagna lagen om gasolskatt har byggts upp med bensinskattelagen som förebild. Enligt PU:s mening bör man i stället för att införa en särskild gasolskattelag sträva efter att inordna den skattepliktiga gasolen i bensinskattelagen. PU menar att samma avdragsregler av neutralitetsskäl bör gälla för de båda bränsleslagen. PU biträder dock ståndpunkten att något system med försäljning av gasol utan skatt mot försäkran om användningen inte bör införas, varför ett undantag för gasolen bör göras i detta avseende.

Sveriges industriförbund betonar att den föreslagna tidpunkten för fullgörande av deklarationsskyldigheten inte sammanfaller med den som gäller för bensinskatt. Med hänsyn till att i stort sett samma företag kommer att bli skattskyldiga för gasolskatt som redan är skattskyldiga för bensinskatt anser förbundet att de båda skatterna bör kunna redovisas vid samma tidpunkt. Vidare anser förbundet att av konkurrensneutralitetsskäl en motsvarighet till det enligt 7 § 1 mom. e) bensinskattelagen tillåtna avdraget bör införas även för gasolskatt.

